

*"Şiddete Maruz Kalan Kadın ve Çocuklara Yönelik
Psikolojik Destek Kılavuzu"*

CUMHURİYET HALK PARTİSİ KADIN KOLLARI BAŞKANLIĞI VE TÜRK PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK DERNEĞİ ARASINDA YAŞAMHAK PROJESİ İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

AMAÇ

Bu protokol, Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları Başkanlığı ile Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği arasında, CHP Kadın Kolları Genel Başkanlığının YAŞAMHAK Projesi kapsam ve içeriği dâhilinde sunulacak psikososyal destek çalışmalarının belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

KAPSAM

Bu protokol Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği ile CHP Kadın Kolları Başkanlığı arasında komisyona başvuru yapan ve yasal, hukuki süreç boyutuna taşınmış şiddet gören kadın ve çocuklara yönelik şiddeti önleme, koruma, korunma ve tedbir kapsamında sunulacak psikososyal destek çalışmaları işbirliğinin usul ve esaslarını kapsar

TARAFLAR

Bu protokolün tarafları; Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları Başkanlığı ve Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Derneğidir.

KISALTMALAR

Bu protokolde geçen;

CHP KK: Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kollarını

Türk PDR Der: Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneğini ifade eder.

MADDE 1

CHP KADIN KOLLARI GENEL BAŞKANLIĞININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- 1- CHP KK, YAŞAMHAK Projesi kapsamında kadına ve çocuğa yönelik her türlü şiddeti önleme, koruma, tedbir kapsamında başvuru hizmeti verecektir.
- 2- CHP KK, projenin hayata geçirilmesiyle birlikte şiddet gören kadın ve çocuklar için sığınma evine yerleştirme, ihtiyaçlarını karşılama, eğitim ve istihdam konularına çözüm üretme merkezi olacaktır.
- 3- CHP KK, ihtiyaç halinde Genel Merkez, İl ve İlçe Kadın Komisyonu Merkezlerinde psikososyal destek hizmetinin sunulması için uygun fiziki ortamın oluşturulmasını sağlar.

MADDE 2

TÜRK PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK DERNEĞİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- 1- Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Derneği Protokol hükümleri uyarınca, temsilciliklerinin bulunduğu il ve ilçelerde CHP KK YAŞAMHAK biriminin yönlendirdiği kadın ve çocuklara psikolojik destek hizmetini ücretsiz olarak verecektir.
- 2- Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Derneği, protokol hükümleri uyarınca, hangi ilde kaç kişiye hizmet verdiği bilgisini, takip eden ayın ilk haftası içinde bildirecektir.
- 3- Psikososyal destek hizmetinin CHP KK bünyesinde oluşturulacak birimlerde verilmesi durumunda burada görev alacak Psikolojik Danışmanları belirleyecek ve yönlendirmelerini yapacaktır.
- 4- CHP KK tarafından Genel Merkez, il, ilçe komisyon paydaşlarına yönelik yapılacak eğitim ve söyleşilerde mesleki yetkinliği, konu ve alanları dâhilinde akademisyen-eğitimci desteği sağlar.
- 5- İntihar (öz kıyım) acil destek talebi gibi durumlarda zaman sınırlaması olmaksızın yüz yüze ya da gerektiğinde çevrimiçi destek sunabilecek uzman ihtiyacı için gerekli tedbirleri alır.

MADDE 3

Bu protokol kapsamında sunulacak psikososyal destek hizmetinin içerik ve teknik detayları tarafların görevlendireceği isimlerden oluşacak komisyon tarafından hazırlanacak çalışma yönergesiyle belirlenir.

MADDE 4

Taraflar, protokolün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her üç ayda bir genel merkez düzeyinde (üçüncü ayın son haftası) süreç değerlendirmesi için toplantı yapar.

MADDE 5

Bu protokolün yürütülmesi sırasında tarafların karşılıklı edinmiş oldukları bilgiler, tarafların yetkili temsilcilerin onayı olmaksızın ve kadın ve/veya çocukların çıkarları dikkate alınmaksızın herhangi bir şekilde yayına dönüştürülemez, hiçbir şekilde kullanılamaz.

MADDE 6

Taraflardan biri protokolü sonlandırmak istediğinde bu niyetini karşı tarafa bir (1) ay öncesinden yazılı olarak bildirecektir.

MADDE 7

İşbu protokol taraflar arasında üç (3) yıl süreyle geçerli olacaktır.

İşbu protokol taraflar arasında iki nüsha olarak düzenlenmiş ve 05.10.2022 tarihinde karşılıklı mutabakat ile imzalanmıştır.

Aylin NAZLIAKA
CHP Kadın Kolları Başkanı

Mesut YILDIRIM
Türk PDR Der Genel Başkanı

Bu kılavuz Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği ve CHP Kadın Kolları Genel Başkanlığı arasında YAŞAMHAK projesi kapsamında imzalanan protokol çerçevesinde gönüllü yer alacak psikolojik danışmanların psikolojik destek hizmetlerini sunmaları noktasında Türk PDR Derneği tarafından bilgilendirme amaçlı hazırlanmıştır.

Şiddete Maruz Kalan Kadın ve Çocuklara Yönelik Psikososyal Destek Kılavuzu

Proje Koordinatörü: Psk. Dan. Mesut YILDIRIM

Editörler: Dr. Öğretim Üyesi Özlem HASKAN AVCI

Uzm. Psk. Dan. Ramazan AYDIN

Hazırlayanlar:

Dr. Öğrt. Üye. Özlem HASKAN AVCI

Dr. Öğrt. Üye. Ahmet ERDEM

Araş. Gör. Muharrem KOÇ

Araş. Gör. Emine TUNÇ

Araş. Gör. Tolga ZENCİR

Uzm. Psk. Dan. Ramazan AYDIN

Psk. Dan. Derya YILDIRIM

Psk. Dan. Mesut YILDIRIM

Psk. Dan. Seçil AYDEMİR

Psk. Dan. Aylin BAŞARAN

Psk. Dan. Fatma ÇAVUŞOĞLU KOCAMAN

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Tarafından Hazırlanmıştır.

Para ile satılamaz.

@ Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği 2021

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

TEŞEKKÜRLER

1. İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ	1
2. YAŞAMHAK PROJESİ HAKKINDA	4
3. ETİK KURALLAR YÖNERGESİ	8
4. PSİKOLOJİK İLK YARDIM (PİY)	18
5. ÇEVİRİMİÇİ PSİKOLOJİK DANIŞMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE ETİK KURALLAR	21
6. PSİKOLOJİK İLK YARDIM İÇİN DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ	23
7. GÖZLEM VE DEĞERLENDİRME RAPORU	26
8. PSİKOLOJİK İLK YARDIM UYGULAMASI GÖRÜŞME ÖZETİ FORMU	30
9. BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU	31
10. ŞİDDETE MARUZ KALMIŞ KADINLAR İÇİN BAŞVURU YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	34
11. KAYNAKLAR	36

YAŞAMHAK PROJESİ HAKKINDA

Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları tarafından tasarlanan ve yürütülen bu projeyle kadına yönelik şiddete karşı somut bir mücadele başlatıldı. YaşamHak ile birçok kadının hayatına dokunmayı amaçlıyoruz.

Projenin adı neden YaşamHak?

Yaşama hakkı; dokunulamaz, devredilemez ve vazgeçilemez olan en temel insan hakkıdır. Maalesef bu hak, ülkemizde kadınların elinden alınıyor. Biz de bu yüzden “Yaşam Bir Haktır” dedik, hem birlikte ve hem de ayrı ayrı okunduğunda farklı anlamları içinde bulunduran, umut dolu bir isim ürettik.

Logomuz ne anlama geliyor?

Şiddetin panzehiri olan sevginin sembolü kalp ile lokasyon işaretini iç içe geçirdik. Ve dedik ki YaşamHak “şiddetin son bulma adresi”dir. (www.yasamhak.com)

Neden böyle bir projeye ihtiyaç duyduk?

2019 yılı OECD verilerine göre Türkiye, kadına yönelik şiddette 36 OECD üyesi ülke arasında birinci sıradayız. Ülkemizde her gün üç kadının öldürüldüğü bir toplumda yaşıyoruz. Kadınların öldürülmesi tesadüf değil!

Biz, bu projeyle tüm şiddet gören kadınlara destek olmayı hedefliyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi’ni sığınacakları bir yuva olarak görmelerini istiyoruz.

Bir kadın çılgılığı duyduğumuzda kafamızı çevirip duymazdan gelmek yerine, ihbar görevimizi yerine getirip kolluk birimlerini haberdar etmek, belki bir kadının hayatını kurtarmak demektir.

Toplum olarak şiddete karşı sıfır toleranslı olmalıyız. Sessiz ve tepkisiz kalmamalı, müdahale etmeliyiz, meşru görmemeli, normalleştirmemeliyiz.

Projede kimler görev alıyor?

Proje, Cumhuriyet Halk Partisi’nin 81 ildeki tüm kadın örgütleri tarafından yürütülüyor.

Amacımız ne?

Amacımız sadece şiddet gören kadınların yaşam hakkını savunmak değil; aynı zamanda bu yaşama yön vermek, değiştirmek! İşte bu değişim, birlikte kuracağımız eşit ve aydınlık yarınların da habercisi olacak.

Ne yapıyoruz?

Genel Merkezimizde 7/24 çalışan bir çağrı merkezi kurduk. Bu kanalla, korkutulmaya, sindirilmeye, dört duvar içinde şiddetin her türlüüne maruz bırakılmaya çalışılan kadınları, onların sesi ile kucaklıyoruz.

444 82 85 numaralı hatta gelen çağrılarla, yasamhak.com adresine atılan mesajlarla ve kadın kollarımıza bizzat yapılan başvurularla bize iletilen her bir vaka ile tek tek ilgileniyoruz.

Neler yapıyoruz?

Şiddet gören kadınlar ya haklarını bilmedikleri için ya da kendilerini yalnız ve çaresiz hissettikleri için bu sarmaldan kurtulamıyorlar. Örneğin; 10 yaşındaki kızının gözü önünde boğazı kesilerek öldürülen Emine Bulut, 4 saat önce karakola şikâyetle bulunmuştu. Eski kocası tarafından uğradığı satırlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Ayşe Tuğba Arslan, katili hakkında Savcılığa 23 kez suç duyurusunda bulunmuştu. İşte biz, kadınlar göz göre göre öldürülmesin, şiddet görmesin diye, tek bir kız kardeşimizin dahi kirpiği yere düşmesin diye, onlara haklarını anlatıyoruz.

- Barolar ile yaptığımız iş birliği ve partili avukatlarımız sayesinde şiddet gören kadınlara ücretsiz hukuki destek almalarını sağlıyoruz.
- Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları olarak, kadına ve çocuğa yönelik şiddet davalarını takip ediyoruz.
- Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği ile yaptığımız iş birliği çerçevesinde şiddet mağdurlarına ve/veya çocuklarına ücretsiz psikolojik destek hizmeti almalarını sağlıyoruz.
- Türk Tabipler Birliğine bağlı meslek odaları ile yaptığımız iş birliği çerçevesinde şiddet mağdurlarına ve/veya çocuklarına ücretsiz tıbbi destek hizmeti almalarını sağlıyoruz.
- Karakollarda, Savcılıklarda, adliyelerde talepleri doğrultusunda şiddet gören kadınların ve ailelerinin yanında oluyoruz. Biliyoruz ki birlikten güç doğar.
- CHP’li belediyelerin olduğu illerde barınma ihtiyacı olan kadınların sığınma evine yerleşmelerini sağlıyoruz.

- CHP Kadın Kolları olarak şiddet gören tüm kadınların yaslanacakları bir sırt olmakla kalmayıp, onları kadın dernekleriyle tanıştıırıyoruz. Kadın dayanışmasının ve kadın örgütlenmesinin güçlenmesine katkı sunuyoruz.

Hangi verileri topluyoruz?

Uluslararası Sözleşmeler şiddetin önlenmesi ve mücadele amacıyla toplanacak verileri asgari bir ölçüte bağılıyor: Mağdur ve failin cinsiyetleri, yaşları, şiddet tipi, mağdur ile fail arasındaki ilişki (eş, eski eş, partner, akraba vb.) ve yaşadıkları yer gibi.

Bunun yanı sıra toplanacak verileri aşağıdaki şekilde gruplayabiliriz;

- Başvuru takibi açısından gerekli bilgiler (iletişim bilgisi vb.)
- Demografik bilgiler (yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum, coğrafi bölge, eğitim vb.)
- Güvenlik planına ilişkin bilgiler (failin kim olduğu, fail ile kadın arasındaki bağı vb.)
- Şiddete ilişkin bilgiler (şiddet türü, ne zaman başladığı, hangi bölgede gerçekleştiğı, belgelenip belgelenmediğı vb.)
- Dayanışma bilgileri (talep edilen destekler/hizmetler, verilen destekler/hizmetler, kadının kaynakları, planları, amaçları vb.)

İşbirliğı Yapılan ve Protokol İmzaladığımız Kurum ve Kuruluşlar

Psikolojik Destek Kapsamında;

- Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneğı

Hukuki Destek Kapsamında;

- Adana Barosu
- Ankara Barosu
- Antalya Barosu
- Ardahan Barosu
- Artvin Barosu
- Bitlis Barosu
- Çorum Barosu
- Denizli Barosu
- Erzincan Barosu
- Manisa Barosu
- Osmaniye Barosu

- Tunceli Barosu
- Iğdır Barosu
- Trabzon Barosu
- Mersin Barosu
- İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği (Avukat Nazan MOROĞLU)

Tıbbi Destek Kapsamında;

- Manisa Tabipler Odası
- Kocaeli Tabipler Odası
- Uşak Tabipler Odası
- Konya Tabipler Odası

*YaşamHak Projesi Hakkında ile ilgili bölüm içeriği CHP Kadın Kolları Genel Başkanlığı Tarafından Hazırlanmıştır.

ETİK KURALLAR YÖNERGESİ

BÖLÜM 1. Psikolojik Danışmanın Görevleri

A. Etik İlkeler

1. Zarar Vermeme İlkesi
2. Fayda İlkesi
3. Doğruluk Ve Bağlılık İlkesi
4. Adalet İlkesi

B. Oturum İçi Görevler

1. Danışanın Haysiyetine Ve Onuruna Saygı
2. Gizlilik
3. Danışanla Kurulan İkili Ya Da Çoklu İlişkiler
4. Sınırlar
5. Danışanla Danışman Arasındaki Güç Farkı

C. Oturum Dışı Görevler

1. Takip Etme Ve Yönlendirme
2. Oturum Kayıtlarının Oluşturulması Ve Kullanımı

D. Mesleki Ve Kişisel Gelişim

1. Yeterlilik
2. Süpervizyon
3. Psikolojik Danışmanın Korunması Ve Özbakımı

BÖLÜM 2. Danışan Hakları

A. Özerklik Hakkı

B. Bilgilendirilmiş Onay

C. Danışanın Gizlilik Hakkı

BÖLÜM 1. Psikolojik Danışmanın Görevleri

A. Etik İlkeler

A1. Zarar Vermeme İlkesi: Psikolojik danışmanların birincil görevlerinden biri; şiddet görenlere doğrudan ya da dolaylı olarak zarar vermemektir.

-Bu ilke, yapılan danışmanlığın kendisi dâhil herhangi bir müdahalenin danışanlar ve toplum için bazı riskler taşıdığı varsayımına dayanmaktadır. Bu müdahaleler, her ihtimalin ve sonuçlarının analiz edilmesini ve danışana bunlar hakkında bilgilendirmeler yapılmasını kapsamaktadır. Hem danışmanın hem danışanın her türlü düşünce ve davranışının, danışana zarar verme ihtimalinin bulunduğu unutulmamalıdır.

-Bu ilke ayrıca, danışmanların, maruz kaldıkları tacizden kurtulanları gizil ya da açık olarak suçlamaktan kaçınmalarını gerektirir, çünkü bu onlara potansiyel olarak zarar verebilir. Dahası, danışan için riski en aza indirmek, yapılan müdahalelerin, kadının yaşamında sosyo-ekonomik, politik, kültürel ve ataerkil arka planlarının anlaşılması ile gerçekleştirilmesidir.

A2. Fayda İlkesi: Danışanın fayda görmesi için iyi ve aktif şekilde çalışmak danışmanın görevidir.

A3. Doğruluk Ve Bağlılık İlkesi: Psikolojik danışmanlar kurdukları bu terapötik ilişkide, kendisinden beklentiler ve verebilecekleri konusunda açık ve dürüst olmalı, bunun yanında hiçbir menfaatin ya da durumun danışanın iyilik halinden önemli olmadığını bilmelidir.

A4. Adalet İlkesi: Psikolojik danışman, şiddet gören kişiye karşı adil olmalı, ona sosyal sınıfı, medeni durumu, cinsel yönelimi, dini, milleti, ırkı ve engellilik durumuna göre ayrımcılık yapmamalıdır.

B. Oturum İçi Görevler

B1. Danışanın Haysiyetine Ve Onuruna Saygı

-Psikolojik danışmanlar hassas, duyarlı, sabırlı ve dikkatli olmalı, yargılayıcı olmaktan kaçınmalıdırlar. Psikolojik danışmanlar, mesleki faaliyetini gerçekleştirirken, kendi düşüncesinden ayrı olan değer yargılarına, tutumlara, kanılara ve törelere bağlı bireyleri haklarına saygı gösterirler.

-Psikolojik danışmanlar, şiddet gören kişilerin danışmanlık almaya karar vermelerinin dahi büyük bir adım olduğunu kabul etmelidirler. Bu nedenle de danışma alan kişinin onuruna saygı duymalı ve korumalıdır.

-Psikolojik danışmanlar yargılayıcı ya da ayrıştırıcı bir tutum ya da bakış açısı geliştirmemeli, danışan için sabırlı ve cesaretlendirici olmalıdır. Danışanı bir karar alması ya da bir davranış göstermesi konusunda aceleci olmamalı ve telaşlandırmamalıdır.

-Psikolojik danışmanlar için olay, danışanın anlattığı şekildedir. Danışanın anlattığı şiddet geçmişinde konusunda ona güvenmelidirler.

B2. Gizlilik

-Danışan, danışmanla paylaştığı bilgilerin korunmasını ve gizliliğin sağlanmasını bekleme hakkına sahiptir.

-Temel bir kural olarak, şiddetin failiyle hiçbir bilgi paylaşılmamalıdır.

-Herhangi bir danışanla, gündelik konuşmalara ve diyaloglara girmek kötü bir uygulamadır. Bu durumun danışana saygısızlık olması ve danışmanın profesyonelce davranmamış olmasının haricinde, gizli bilgilerin farkında olmadan paylaşılmasına neden olabilmektedir.

-Danışanlar genelde psikolojik danışmanlık dışı hizmetlere yönlendirilmeye de ihtiyaç duyarlar. Danışman sevk ve yönlendirme yaparken danışanın gizliliğini korumalı, sadece sevkle ilgili bilgileri paylaşmalıdır.

-Psikolojik danışmanlar bütün mesleki çalışmalarında, danışanlarına ait özel bilgileri korumakla sorumludurlar. Güven ortamında alınan bu bilgiler ancak psikolojik danışmanın kendisi ve/veya toplum için açık bir tehlike veya zarar durumu olduğunda, gereken önlemler alındıktan sonra ve danışanların bilgisi dâhilinde ilgili kişilere bilgi verirler. Danışanın kendisine ya da bir başkasına karşı tehdit oluşturduğu istisnai durumlarda (intihar eğilimi ya da başka kişiye karşı zarar verme isteğinin beyan edilmesi), durumun ciddiyetinin iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Danışman, genellikle kişinin çaresizlik düşünceleri ve duyguları olduğunu kabul etmeli ve bunun üstesinden gelme konusunda yardımcı olmalıdır.

Psikolojik danışman kişiye, böyle davranışlarda bulunmasının ölümcül noktalara varabileceğini hem kendisinin hem çocukları ve ailesinin zarar görebileceğini bildirmelidir. Danışanın bu noktada, destekleyici arkadaş aile üyesi, akraba ya da iş arkadaşlarından destek alması desteklenmeli, gerekirse oturumlara davet edilmelidirler. Böyle riskli durumlarda danışanın yararı ve güvenliği için gizli bilgilerin paylaşılması gerekebilir.

-Danışana ait tüm seans kayıtları gizli tutulmalı ve ona güvence verilen gizlilik alanı dışında hiç kimse tarafından erişilebilir olmamalıdır. Psikolojik danışma hizmetlerinden yararlanan bireylere ilişkin hizmetin gerektirdiği özel ve gizlilik içeren bilgi ve belgeleri, bireyin izni olmadan, birey reşit değilse velisinin izni olmadan adli ve idari soruşturma kapsamı haricinde paylaşmaz. Danışanın erişim talep edebilme hakkı vardır.

-Danışanlar anonim olma hakkına sahiptirler. Seans kayıtları saklandığında, süpervizyon değerlendirmesi için kullanıldığında, elektronik olarak iletildiğinde veya başka herhangi bir yararlı amaç için kullanıldığında, anonim bir şekilde paylaşılmalıdır.

B3. Danışanla Kurulan İkili Ya Da Çoklu İlişkiler

-Danışanla kurulan ikili ya da çoklu ilişkiler, psikolojik danışmanla danışanın, seanslar haricinde de ilişkileri olması anlamına gelmektedir. Danışan bazen günlük hayatta, danışmanın bir iş arkadaşı, öğrencisi, komşusu ya da hatta patronu olabilmektedir. Bu durum büyük bir bölgeye dair çalışan danışmanlarda ya da küçük yerleşim yerlerinde görülebilmektedir. Danışanla psikolojik danışmanın, oturumlar haricinde etkileşim kurması kaçınılmaz olabilmektedir.

-Böyle çoklu bir ilişki var olabilir ya da olabilme ihtimali mevcuttur. Psikolojik danışmanın böyle bir durumda, danışanın güvenliğini, gizliliğini ve faydasını koruma gibi bir ek sorumluluğu vardır.

-Çoklu bir ilişkinin olabileceği böyle potansiyel durumlarda, YAŞAMHAK Projesi görevlileri, Türk PDR Derneği İl Sorumluları ve süpervizörler mutlaka bilgilendirilmelidir. Danışanın farkındalıklı bir karar verebilmesi için, iyi bir fayda zarar analizi yapılarak danışanla paylaşılmalıdır. Böyle bir durumda, danışanın başka bir psikolojik danışmana yönlendirilmesi gerekebilir.

B4. Sınırlar

- Sınırları belirlemek, bir danışmanlık ilişkisinin güvenli şekilde ilerlemesini sağlayan önemli faktörlerdendir. Sınırlar genel olarak; danışmanlığın ne zaman ve ne kadar uzunlukta olacağı, danışmanlık esnasında hangi konulara değinileceği, hangi konularda çalışılmayacağı, danışmanın oturum anında hassas durumlarda danışana dokunabilmesinin sorulması gibi başlıkları içerebilir. Bu sınırlar, danışanla danışman arasında özel olarak belirlenmelidir.

-Danışmanın öznel ve danışandan fayda görmesini sağlayacak herhangi bir davranışı ya da durumu engellenmelidir. Danışmanlar hediye kabul etmemelidirler. Danışanın kırılmış hissetmemesi ya da reddedildiğini düşünmemesi için neden kabul edilmediğinin açıklanması gerekir.

-Cinsel nitelikte olan ya da danışan tarafından cinsel nitelikte olduğu düşünülebilecek, herhangi fiziksel, sözlü ya da sözlü olmayan bir davranış göstermek danışanın ruh sağlığı için tehlikeli ve yasaktır.

B5. Danışanla Danışman Arasındaki Güç Farkı

-Danışmanlar seanslarda büyük bir güce sahiptir; bunun nedeni ekonomik durumları, dinleri, eğitim farkları, sosyal sınıfları, medeni durumları, milletleri, ırkları ve hatta cinsel yönelimdeki farklılıklar olabilir. Danışan, psikolojik danışmana samimi duygularıyla güvenip hassas ve gizli bilgilerini verdiğinde güç farkı keskinleşebilir ve bu da danışanda gittikçe artan bir savunmasızlık hissine yol açabilir. Danışmanların bu gerçeği tanınması ve kabul etmesi gerekir.

-Psikolojik danışmanın becerileri, bilgisi, eğitimi ve yeterlilikleri, danışanla kurduğu terapötik ilişkinin fayda görmesi için kullanılmalıdır.

-Danışmanlar, mülteciler, göçmenler, cinsel kimlik farklılıkları olan bireyler, ötekileştirilmiş gruplar ve aile içi şiddet görmüş kişilerle çalışırken, danışanla arasındaki güç eşitsizliğini azaltmaya çalışmakla yükümlüdür. İlişki sadece “alan ve veren” üzerine kurulmamalı, daha eşitlikçi ve katılımcı bir ilişki oluşturulmaya çalışılmalıdır.

-Güç farklılıklarını azaltma ve etik davranışlar, YAŞAMHAK Projesinde çalışan tüm kişiler arasında gösterilmeli ve teşvik edilmelidir, danışmanlar arasında da dezavantajlı gruplara karşı güç farklılıklarının kullanılmasının engellenmesi sağlanmalıdır.

C. Oturum Dışı Görevler**C1. Takip Etme Ve Yönlendirme**

-Aile içi şiddet gören bireyler genellikle evleri dışında çok zaman geçiremeyebilirler. Bu durum göz önüne alınarak, oturum saatleri danışana uygun olduğu şekilde değiştirilebilir. Danışanlarla iletişim kurulacağına, sadece danışanın verdiği adres ya da telefonlar, danışanların kendi güvenlikleri için onların istedikleri saatte kullanılmalıdır.

-Yönlendirme yapmak, danışan açıkça talep ettiğinde ya da danışanın ihtiyaçlarının başka bir uzman tarafından değerlendirilmesi gerekli durumlarda gerçekleştirilebilir. Yönlendirmeler hukuki yardım, barınma, maddi gelir ya da sağlık ihtiyaçlarını kapsayabilmektedir. Psikolojik danışmanın uzmanlığının bulunmadığı durumlarda da yönlendirme gerçekleştirilebilir. Yeterlik sınırlarını aşan özel bir durumla karşılaştıklarında var olan bilimsel mesleki ve teknik kaynaklara başvurarak yardım isteğinde bulunurlar. Danışanların iyilik ve çıkarlarını düşünerek en doğru kararları, en uygun önleyici faaliyetlerle gerçekleştirmeye çalışırlar.

-Yönlendirmeler, danışana en iyi yardımı sağlamayı hedeflemelidir. Yönlendirme esnasında paylaşılan bilgiler yönlendirme sebebiyle ilgili ve sınırlı olmalıdır.

-Başka bir danışmana yönlendirme yapılması gereken durumlarda, danışanın kendini reddedilmiş ve önemsenmemiş hissetmeyeceği şekilde yapılmalı, durumun neden gerekli ve önemli olduğu danışana açıklanmalıdır. Danışan nereye ne için yönlendirildiğini ve kendisinden ne beklendiğini açıkça bilmeli, danışman hukuki ya da sağlık gibi konularda olsa dahi yönlendirme sonucunda danışanın durumunu takip etmeli, geri bildirim almalıdır.

-Psikolojik danışmanlar, bu yönlendirmelerin kayıtlarını tutmalı, aldığı geri bildirimleri kaydetmelidir. Danışanın ihtiyacı olan yönlendirme ağını oluşturmalı ve kontrol etmelidir.

-Bir yönlendirme yapıldığında her zaman için danışandan yazılı onay alınmalı ve bu belge saklanmalıdır.

C2. Oturum Kayıtlarının Oluşturulması Ve Kullanımı

-Oturumlar esnasında etkili ve etik şekilde alınan bilgiler, psikolojik danışmanların ana sorumluluklarındandır. Bu kayıtlar, danışanların yasal ve kişisel haklarını koruyacak ve

riske atmayacak şekilde tutulmalıdır. Bu kılavuzun görüşmeler ve oturumlar esnasında aktif şekilde bir kaynak olarak kullanılmalıdır.

-Psikolojik danışmanlar, danışanların anonim ve gizliliklerini koruyacak şekilde kayıtları oluşturmalı, yapılandırmalı, muhafaza etmeli, aktarabilmeli ve gerektiğinde imha etmelidir.

-Mevcut danışanına dair yürütülen bir davada mahkeme psikolojik danışmanın tanık olarak çağırılmasına ve tüm kayıtlarını sunmasına ilişkin bir çağrıda bulunabilir. Bu durumda mahkemenin çağrısına uyulması bir zorunluluktur. Ancak mesleki rolü nedeniyle psikolojik danışman tanıklıktan çekinme hakkına sahiptir. Kanun gereği sır olarak korunması gereken bilgiler hakkında tanıklığına başvuracak kimselerin tanıklıktan çekinebileceği Hukuk Mahkemeleri Kanunu'nun 249. Maddesinde belirtilmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (Madde 46) meslekleri ve sürekli uğraşları nedeniyle tanıklıktan çekinebilecek "...Hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler ve bunların yardımcıları ve diğer bütün tıp meslek veya sanatları mensuplarının..." şeklinde belirtilen meslek elemanları arasında diğer bütün tıp meslek veya sanatlarının mensupları altında bu hakları koruma altında görülmektedir. Hukuk Mahkemeleri Kanunu'nda belirtildiği üzere, danışan mahkeme sürecinde psikolojik danışmanın kendisiyle ilgili bilgilerin açıklanmasına izin verdiği takdirde tanıklıktan çekinme hakkının ortadan kalktığı ifade edilmektedir (Madde 249). Ancak bu iznin kayda alınmasının ve bilginin ne kadarının kiminle paylaşılacağına ilişkin bir sınırlandırma yapılmasının psikolojik danışman için etik açıdan koruyucu bir faktör olacağı ifade edilmektedir.

D. Mesleki Ve Kişisel Gelişim

D1. Yeterlilik

-Psikolojik danışma yeterliliklerinin 3 bileşeni bulunmaktadır; uzmanlık bağlamında yeterlilik, duygusal yeterlilik ve kültürel yeterlilik. Bu her 3 yeterlik alanı da, sadece etkili bir danışmanlık yapılmasını sağlamamakta, aynı zamanda danışana zarar vermeyi de engellemektedir.

-Psikolojik danışmanın en yüksek özeni göstermesi için bazı bilgi, beceri ve yeteneklere sahip olması beklenmektedir. En yüksek fayda için alınan eğitim doğrultusunda temel kuramsal bilgilere, temel psikolojik danışmanlık becerilerine (empati, duygu yansıtma, içerik yansıtma, kendini açma, yeniden çerçeveleme, özetleme, asgari düzeyde teşvik, yüzleştirme...) ve temel teknikler hakkında bilgi sahibi olmaya, bunları kullanma kabiliyetine

ve bu becerilerin kullanılmasına gereksinim vardır. Bir psikolojik danışman temelde bunlara sahip olmadan bir psikolojik danışma faaliyetinde bulunmamalıdır.

-Hem kişisel hem mesleki olarak olgunlaşma yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Danışmanlar bu nedenle ihtiyaç duydukları ya da süpervizörleri ya da hocaları tarafından önerilen eğitimleri almaya devam etmelidirler. Uzmanlaşarak bir alanda yeterli olmak, bilgi ve beceride artış, danışan için doğru zamanı bekleme ve hassas davranmayı gerektirir. Bu nedenle süpervizyon oturumlarına eksiksiz şekilde katılmanız gerekmektedir.

-Psikolojik danışmanların kültürel yeterliliği, danışanların travmalarının ve başa çıkma mekanizmalarının onların dinleri, milletleri, medeni durumları, yaşları, cinsel yönelimleri ve engellilik durumları bağlamında değerlendirilebilmesi becerisidir. Danışmanlar bireylerin bu kültürel özelliklerini, onların şiddetle başa çıkma becerilerini geliştirmede kullanmalıdır ancak bu kültürel özelliklerin hiçbirini şiddeti haklı çıkarmada kullanmamalıdır.

D2. Süpervizyon

-Sistemli ve düzenli olarak süpervizyonlara katılmak, hem psikolojik danışma süreci ve çıktıları hakkında objektif ve profesyonel bilgi almanızı sağlar, hem de psikolojik danışmanların iyi oluş hallerine ve kişisel/mesleki olgunlaşmalarına yardımcı olur. Düzenli olarak süpervizyonlara katılmak psikolojik danışmanın kendi sorumluluğundadır.

-Süpervizyon kişinin bilgi ve kavramsallaştırma düzeyine katkıda bulunan ve onu uygulama alanında geliştiren bir süreçtir.

-Psikolojik danışmanlar gibi, süpervizörler de tüm bu etik kuralları uygulamakla yükümlüdür.

D3. Psikolojik Danışmanın Korunması ve Özbakımı

-Psikolojik danışmanlık, danışman için de çok önemli ve faydalı bir deneyimdir. Ancak aile içi şiddet olaylarının doğası, yoğunluğu ve psikolojik danışmanın bu konudaki iş yükü, danışmanların duygusal ve bedensel güçlerinin büyük bir bölümünü alabilir. Danışmanlar bu süreçte ikincil travmatik stres ve tükenmişlik yaşayabilirler. Bu nedenle danışmanların kendilerini önemsemesi, duygularının ve yorgunluklarının farkında oluşları ve kişisel bakımları çok önemlidir. Etkili bir danışmanlık hizmeti verebilmek için, eğitimlerinize dikkat etmeli, süpervizyon oturumlarına düzenli katılmalı, diğer danışmanlarla iletişimde olmalı ve düzenli molalarla dinlenmelidir.

-Psikolojik danışmanlar kendi hayat deneyimleri ve mesleki rolleri arasındaki çelişkiyle kimi zaman başa çıkmak zorunda kalabilirler. Ataerkil bir toplumda danışmanın kendisi de çeşitli ayrımcılığa ve şiddete maruz kalmış olabilir. Danışmanın kendi geçmiş deneyimleri, seanslar sırasında beklemedikleri duygusal ve fiziksel tepkiler vermelerine yol açabilir, danışanın hikâyesi psikolojik danışmanın kendi travmalarının tetiklenmesine neden olabilir. Bu görülebilir ve normal bir durumdur.

Danışmanın bu durumun farkında varabilmesi ve kendi başına halledemediğini düşündüğünde süpervizörlerinden ve başka danışmanlardan yardım alması gerekmektedir. Bu durum danışanın profesyonel olmadığı ya da yetersiz bilgi ve beceriye sahip olduğu anlamına gelmemektedir. Böyle durumlarda süpervizör ve YAŞAMHAK Projesi sorumlusu bilgilendirilerek uygun görülürse danışanın yönlendirilmesi sağlanabilmektedir.

-Psikolojik danışman, psikolojik danışma hizmetlerini en etkili şekilde sunabilmek için iyilik hâlini korur. İyilik hâlini olumsuz etkileyen durumlar nedeniyle görev ve sorumluluklarını yerine getirmekte güçlük yaşadığında gerekli tedbirleri alır. Psikolojik danışmanın kendi duygularının farkında olması, üzüldüğünde, boğuluyor gibi hissettiğinde ya da yorgun olduğunda bunu ifade edebilmesi önemlidir. Çözülmemiş stres hem danışanın hem danışmanın iyi olma düzeyini olumsuz etkileyecek ve danışanın zarar görmesine yol açabilecektir. Psikolojik danışmanın emniyeti, güvenliği, gizliliği ve iyi olma hali son derece önemlidir. Bu konularda ihtiyaç olduğu düşünüldüğünde derneğin il sorumlusuna, YAŞAMHAK Proje sorumlusuna ve süpervizörlere mutlaka ulaşılmalıdır.

Bölüm 2. Danışan Hakları

A. Özerklik Hakkı

Danışanlar hayatlarıyla ilgili her alan ve koşulda karar verme hakkına sahiptirler

Psikolojik danışmanların bu noktada görevi, şiddet gören danışanın kendi hayatına dair karar verme becerisinin gelişmesini teşvik etmek ve iyi oluş hallerini desteklemektir. Bu durum, danışanların herhangi bir zamanda danışmanlık almayı reddetmesi, bırakması ya da devam ettirmesi kararına saygı duymayı içerir. Psikolojik danışmanlar danışanlara, farkında olarak ya da olmayarak yaşanan olayla ilgili kişisel görüşlerini empoze etmemelidirler.

B. Bilgilendirilmiş Onam (Bakınız Sayfa 31)

C. Danışanın Gizlilik Hakkı

-Danışanların, danışmanlık esnasında oturumun kimse tarafından görülmemesi, duyulmaması ve mahremiyet hakkı vardır.

-Danışanın, danışma esnasında üçüncü bir kişinin bulunmasını isteme hakkı mevcuttur. Bu üçüncü kişinin varlığı (yakın arkadaş, akraba, komşu, avukat) danışanın güveninin inşasında önemli olabilmektedir. Ancak aile içi şiddet danışmanlığı hassas ve travmatik bir paylaşım içerebileceğinden, danışana baş başa danışmanlık teklifi sunulmalıdır.

-Psikolojik danışman, şiddet failinin kendisinin ya da destekleyici olmayan bir aile bireyinin, danışmanlık oturumlarında bulunmak istemeleri gibi hassas konularda danışmanın mahremiyeti için oturumların yalnız yapılmasını talep etme hakkı vardır.

-Danışanın gizlilik hakkı, psikolojik danışmanla hangi bilgiyi ne kadar paylaşmak isteyeceğine dair karar verebilme hakkını da kapsamaktadır. Kişi bilgiyi vermesi konusunda zorlanmamalı ya da bilgi danışanın isteği dışında, üçüncü kişilerden elde edilmeye çalışılmamalıdır. Danışman sadece danışmanlık süreci için gerekli olan bilgileri almak istemelidir.

PSİKOLOJİK İLK YARDIM (PİY)

Psikolojik ilk yardım, zorlu yaşam olaylarında veya bireysel/toplumsal düzeyde olumsuz etkilere neden olan olaylar esnasında ya da olaylar sonrasında gerçekleştirilen erken dönem psikososyal müdahale yaklaşımıdır. Psikolojik ilk yardımda bulunurken göz önünde bulunması gereken ilkeler ve dikkat etmemiz gereken hususlar;

- Psikolojik ilk yardım, bir psikolojik danışma, psikoterapi veya bir tedavi yöntemi değildir. PİY kriz durumlarında krize yönelik uygulanan müdahale yöntemlerinden biridir. Kriz durumlarında kişilere pratik destek sağlamak ve insanları desteklemek amacıyla yapılan koruyucu bir ruh sağlığı müdahalesidir.
- Psikolojik ilk yardım yaşanan olay sonrası uygulanacak psikososyal hizmetlerin en erken müdahale yöntemidir.
- Psikolojik ilk yardımın amacı, travmatik olay sonrası oluşabilecek riskleri azaltmak ve kişinin psikolojik sağlamlığını artırmaktır.
- Psikolojik ilk yardım bütün gruplarda rahatlıkla uygulanabilecek bir yöntemdir.
- Psikolojik ilk yardımda bulunurken öncelikle amacımız zarar vermemektir. Kişinin yaşadığı olay sonrası içinde bulunduğu şok sürecini atlatması için uygulanan bir yöntemdir. O yüzden psikolojik ilk yardım eğitimi almadan insanlara müdahale etmeniz doğru değildir.

Sekiz Basamaklı Psikolojik İlk Yardım Müdahalesi:

1. İlişki ve Bağ Kurma
2. Güvenlik ve Rahatlamanın Sağlanması
3. Dengeleme (Stabilizasyon)
4. Bilgi Edinme
5. Temel İhtiyaçlar Noktasında Yardımcı Olma
6. Sosyal Destek
7. Bilgilendirme
8. İş birliği kurulabilecek diğer hizmetlerle ilişkilendirme

Psikolojik ilk yardım uygularken;

- Önce zarar vermeyin,
- Güvenli ortamda uygulamalara başlayın,
- Emniyet ve güvenlik durumlarını gözden geçirin,
- İnsanlara yardım ederken; dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, yaş vb. ne olursa olsun bunlara bakılmaksızın koşulsuz yardım edin,
- Kişi istemediği takdirde ısrar etmeyin ve hemen erişebilir olun,
- Dürüst ve güvenilir olun,
- Mahremiyete önem verin ve gizliliği koruyun,
- Kişileri yargılamayın ve ses tonunuzu uygun bir şekilde ayarlayın,
- En çok ihtiyacı olan bireylere ulaşmaya çalışın,
- Etkili iletişim kurun ve etkin dinleyip göz teması kurun,
- Kişi konuşurken sözlerini kesmeyin bitirmesini bekleyin,
- Kişileri zorlamadan pratik destek sağlayın,
- İnsanlara karşı sakın ve anlayışlı olun,
- Temel ihtiyaçlarını belirleyin ve karşılamalarına yardımcı olun,
- İnsanları konuşmaya zorlamayın ve paylaşımları noktasında ısrar etmeyin,
- İnsanları sakın ve rahatlamaları için yardımcı olun,
- Bireylerin bilgi edinmesi, yardım hizmetlerine ulaşması için destek olun,
- Kişinin kendisine zarar vermemesi için izleyin,
- Kişinin yaşadıkları ile ilgili anlattıklarını dinleyin,
- Kişiyle sıcak, samimi ve insani bir temas kurun,
- Kişinin anlattıklarının hemen çözüme kavuşturulamayacağını bilin,
- Kişi şok sürecinde olabilir ve rasyonel karar verebilmesi için yardımcı olun,
- İzle-Dinle ve Bağ Kur prensibiyle hareket edin,
- Hizmet verirken kişilerle bilimsel terimlerle konuşmayın yalın, sade ve açık bir dil tutunun,
- Olumsuz kelimeler kullanmayın,
- Kişiye fiziksel temasta bulunmayın,
- Bilgi sahibi değilseniz bilmiyorum deyin yanlış bilgi vermeyin,
- Kişinin tıbbi desteğe ihtiyacı olduğu anda acil sağlık kuruluşuna yönlendirin,
- İnsanların yakınlarıyla bağlantı kurup ve sosyal destek almalarına yardım edin,
- Özel grupların farkında olun (Çocuklar, yaşlılar, engelliler vb.),

- Hizmet verdiğiniz alanlarda yer alan kişilerin ya da toplumun kültürel ve sosyal normlarını dikkate alıp saygılı davranın,
- İnsan hakları çerçevesinde herkese eşit bir biçimde hizmet verin,
- İnsan hakları çerçevesinde kişinin hakları noktasında ilgili birimlere yönlendirin,
- Kamu ve kuruluşların açıklamalarını takip edin,
- Diğer görevini yapan ilgili meslek çalışanlarını engellemeyin,
- Yerine getiremeyeceğiniz sözler söylemeyin,
- Görevinizi ve sınırlarınızı bilin,
- Kendi ruh sağlığınızı koruyun.

ÇEVİRİMİÇİ PSİKOLOJİK DANIŞMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE ETİK KURALLAR

Çevrimiçi psikolojik danışma, psikolojik desteğe ihtiyaç duyan bireyler ile uzman psikolojik danışman arasındaki ilişkinin, telefon veya internet aracılığıyla terapötik müdahalelerin çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmesidir. Bu süreçte uyulması ve dikkat edilmesi gereken bazı noktalar şu şekildedir;

- Danışanlar elektronik posta yoluyla ulaşım sağlamışlarsa, vakit geçirmeden dönüş yapılmalı, motive edici ifadelerle yardım alma cesareti desteklenmelidir. Eğer danışan psikolojik danışmanın uzmanlık alanı dışında bir konuda yardım talep ediyorsa, vakit geçirmeden yardım alabileceği kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesi gerekir.
- İnsan ilişkilerinde ilk izlenimin etkisinin önemi gereği danışanla gerçekleştirilen ilk görüşmeye hazırlık yapmak gerekmektedir. Kıyafet, kameradan karşı tarafa görünecek kısımlarımızın özellikle düzenli ve özenli olması, yine kameranin görüş alanına girecek görsellerin seçimi, arka plandaki unsurların hepsi sürecin başında etkili bir izlenim oluşmasında oldukça önemlidir.
- Eğer görüntülü olmayan bir süreç takip edilecekse ses tonuna özen gösterilmelidir. Danışan açısından yardım talep etmenin zor olabileceği düşünülerek güven ve samimiyetin karşı tarafa iletildiği bir ses tonuyla iletişim kurulmalıdır.
- Çevrimiçi psikolojik danışma süreci psikolojik danışmanlarda olduğu gibi yardım talep eden bireyler için de yeni, bilgi ve deneyimlerin az olduğu bir alandır. Dolayısıyla danışana çevrimiçi psikolojik danışmanın amacı, süreci, çevrimiçi psikolojik danışmanın hangi yöntemle yapılacağı veya hangi yazılım programının kullanılacağı, güvenlik önlemleri, gizlilik gibi bilgilerin verilmesi gerekmektedir.
- Çevrimiçi psikolojik danışmada her oturumdan önce psikolojik danışmanın danışanın kimliğini mutlaka doğrulaması gerekmektedir. Bu amaçla bir şifre belirlenebilir. Bu şifre açık uçlu bir soruya verilecek bir cevap, harflerden ya da sayılardan oluşacak bir kod veya ortak belirlenmiş bir resim olabilir. Dikkat edilmesi gereken bir diğer konu da danışanın 18 yaşından küçük olması durumunda veli izninin yazılı olarak alınması gerektiğidir. Bu çerçevede genç danışanlarla görüşürken danışanın yaşının 18 yaşın üzerinde olduğunu ispatlaması istenebilir.
- Çevrimiçi psikolojik danışmaya başlamadan en az otuz dakika önce teknolojik altyapı (bilgisayar, tablet, telefon, internet vb.) kontrol edilmelidir. Kullanılacak uygulamalar

önceden belirlenmeli, mümkünse çıkabilecek aksaklıklar için birden fazla uygulama belirlenmeli ve uygulamaların güncel olup olmadığı kontrol edilmelidir.

- Çevrimiçi psikolojik danışma sürecini psikolojik danışman mutlaka kendine ait bir bilgisayarda gerçekleştirmeli ve kayıtlarını da şifreli bir ortamda saklamalıdır. Ayrıca kayıtların ne kadar süre ne için saklanacağı da danışana açıklanmalıdır. Bu çerçevede öncelikle danışandan izin alınması gerekmektedir. Ayrıca danışanın kayıt almaması gerektiği de gerekçeleriyle açıklanmalıdır.

- Çevrimiçi psikolojik danışma yaparken mutlaka yalnız olmak gerekmektedir. Ses ve gürültü ile ilgili önlemler alınmalıdır.

Evde ya da ofiste yapılan çevrimiçi psikolojik danışma sırasında eve ya da ofise dışarıdan beklenmeyen misafirlerin gelme ihtimaline karşı nasıl bir önlem alınacağı ve gelen kişilere nasıl bilgi verileceği önceden planlanmalıdır.

- Aynı şekilde danışana da önceden bu gibi durumlar için bilgi verilmesi gerekmektedir. Danışanın yalnız olması gerektiği, rahatsız edilmemesi gerektiği eğer telefondan bağlantı kurmuyorsa telefonunu kapatması ya da sessize alması gerektiği gibi durumlar açıklanmalıdır.

- Çevrimiçi psikolojik danışmanın önerilmediği belirli danışan grupları mevcuttur. Kendisini ya da bir başkasını yaralama veya öldürme düşüncesi olan danışanlarla çevrimiçi psikolojik danışma gerçekleştirilemez. Yaşamı tehdit eden acil bir durum içinde olan danışanlarla; şiddet, intihar geçmişi olan danışanlarla; sanrıları ve halüsinasyonları olan danışanlarla, alkol ve madde bağımlılığı olan danışanlarla çevrimiçi psikolojik danışma gerçekleştirilmemesi önerilmektedir.

- Çevrimiçi psikolojik danışmada acil durumlarda neler yapılacağı önceden planlanması gerekmektedir. Danışan ve psikolojik danışman aynı mekânda olmadığı için psikolojik danışmanın müdahale etme şansı bulunmamaktadır. Dolayısıyla psikolojik danışman mutlaka danışan bilgilerini alırken, danışanın kimlik bilgileri, adresi, telefonu, acil durumlarda ulaşılabilecek kişinin adres ve telefon bilgilerini de almalıdır.

PSİKOLOJİK İLK YARDIM İÇİN DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ

Şiddet yalnızca fiziksel olarak dıştan fark edilebilen belirtilerle değil, pek çok belirti ile gözlenebilmektedir. Psikolojik danışmanların, bu belirtileri tespit etmesi ve şiddet içeren durumlara müdahale edebilmesi için dikkatli olmaları önemlidir. Bildirim ve sevk durumları raporlanmalı ve derneğe iletilmelidir. Aşağıdaki liste fikir vermesi açısından sunulmaktadır.

Genel göstergeler	Evet	Hayır
Başvuran		
Hizmet merkezine çok acil bir şey istemek için başvurdu ve bunu neden istediği konusunda çok fazla bilgi vermedi. Bu istekler acil barınma ihtiyacı, iş arayışı vb. gibi erkeğin hâkimiyetinden kurtulmaya yönelik hususlardı.		
Hizmet merkezine endişeli, sinirli, utanmış veya korkmuş bir şekilde geldi.		
Başvuru nedeninden farklı, başka bir şey istedi.		
Söyledikleri ile beden diliyle ifade ettikleri arasında tutarsızlıklar vardı.		
Yanında başka biriyle geldi (bir akraba, partner, arkadaş...) ve sorulan sorulara bu kişi cevap verdi.		
Konsantrasyon ve hafıza sorunları gösteriyordu.		
Birden fazla kez madde etkisi altında geldi veya bağımlılık düzeyinde madde tüketimi vardı.		
Randevularını kaçırdı.		

Geçmiş öyküsü	Evet	Hayır
Çocukken veya günümüzde yaşadığı istismar (bu konuyu sorun).		
Yakınları, arkadaşları veya başka uzman veya kurumlar tarafından kadının geçmişte yaşadığı veya şu an yaşamakta olduğu istismarla ilgili bilgilerin varlığı		
Özellikle psikotropik ilaçlar, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı olmak üzere, madde bağımlılığı geçmişi		
Daha önce/günümüzde intihar girişimi		
Yinelenen kaza geçmişi (ev kazaları, düşmeler, spor faaliyetleri sırasında yaşanan kazalar vb.)		
Yeme bozuklukları		
Kadın hastalıkları ve doğum geçmişi		
• Genital bölge, karın veya göğüslerde görülen hasar (özellikle gebelik sırasında)		
• Acı veren cinsel ilişki, tekrarlayan genital enfeksiyonlar		
• Doğum kontrolüne başvurmama: istenmeyen veya kabul edilmeyen gebelik		
• Gebelik sırasında tıbbi yardım alma konusunda gecikme.		
• Tekrarlayan düşük ve kürtaj		
• HIV veya AIDS.		

PIY DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ

Gözle görülür yaralanmalar	Evet	Hayır
Bedensel yaralanma durumunda yardım talebinin gecikmesi		
Yaralanma türü ile nedenine ilişkin açıklama arasında tutarsızlık		
Vücudun normalde kıyafetlerle kapatılan bölümlerinde yaralanmalar		
Genital yaralanmalar		
Şüpheli bölgelerde morluk ve ezikler: yüz ve başta, kollar ve bacakların iç kısmında		
Farklı iyileşme aşamalarında olan birden fazla yaralanma (zamanla görülen şiddet)		
Meşru müdafaa yaralanmaları (örn. kolun ön iç kısmı)		

Görüşme sırasında kadının tutumu ve/veya durumu	Evet	Hayır
Üzüntülü, kendine saygısı az ve suçluluk duygusu içinde		
Korku veya sakınma tutumu, kendini açıklama konusunda zorluk ve rahatsızlık		
Utanc, iletişim güçlüğü ve göz temasından kaçınma		
Kaygı, konuyla ilgisi olmayan öfke, uzmana karşı saldırganlık		
İzolasyon: başkalarıyla ilişki kuramama		
Öz bakımı yetersiz		
Yaralanmaları haklı gösteren veya asgariye indirger tutum		
Eş/partner de yanındaysa: onun onayını almaya çalışması ve cevap verirken korkması		

Eş/partnerin tutumu	Evet	Hayır
Ziyaret boyunca orada olmak istedi		
Kadının söylediği her şeyi kontrolü altında tuttu: kadın öyküsünü anlatırken daha net açıklamak ya da detaylandırmak için onun yerine cevap verdi veya sözünü kesti		
Konuyla ilgilendiğini gösterme ihtiyacı duyuyor gibi bir hali vardı		
Kadın veya uzmana karşı sinirli, hatta düşmanca ve saldırgan bir tavrı vardı		
Aşırı sevgi ve tutku gösterileri sergiledi		

Aile içi şiddet kapsamında örselendiği düşünülen bir çocuğun fiziksel değerlendirilmesi için dikkat edilmesi gereken unsurlar	Evet	Hayır
Çocuk istismarından şüphelenilen vakalarda kapsamlı fiziksel gözlem yapıldı		
Fiziki gözlem, çocuğun rahat edebileceği, çocuk dostu bir ortamda yapıldı		
Gözlem öncesi çocuğa ne yapılacağı açıklandı ve mutlaka izni alındı		
Uygunsa, çocuğun tanıdığı bir kişinin gözlem sırasında çocuğun yanında bulunması sağlandı		
Gözlem tehdit edici ve örseleyici değildi.		
Çocuk, fiziksel istismarlarla ilgili bulgu için gözlemlenirken, çocukla etkileşim kurularak dil ve sosyal becerilerin değerlendirilmesi de yapıldı		
Morluk, yanık, sıyrık veya başka cilt lezyonları gibi fiziki gözlem bulguları varsa, açıklamalar, ölçümler ve fotoğraflar dahil olmak üzere doğru bir şekilde raporlaştırıldı.		
Gerekli görülmesi halinde röntgen ve diğer ileri görüntüleme tetkikleri, kan tetkikleri gibi testler için bir sağlık kurumuna sevkı yapıldı.		

RİSK DEĞERLENDİRMESİ			
Kadın, uzmanlardan yakın zaman önce bir risk değerlendirmesi almış mı? (örn. Koruma kararı çıkarılmış, yakın zaman önce başka uzmanlar tarafından değerlendirilmiş ve durumda herhangi bir değişiklik olmamış olabilir)			
Risk değerlendirmesi için önerilen göstergeler			
Notlar: Bu bir anket formu değildir. Bu bilgiler, görüşme sırasında kadının kendiliğinden verdiği bilgiler toplanarak veya yine görüşme sırasında esnek bir biçimde ve kadının durumu dikkate alınarak, doğru zamanda soru sorularak alınmalıdır. Birden fazla görüşme gerekebilir.			
Eski eş/partner veya eski eş/partnerin şiddet içeren davranış geçmişi	EVET	HAYIR	BİLMİYORUM
Son 18 ay içerisinde kadına veya önceki eş/partnerlere yönelik fiziksel ve/veya cinsel şiddet			
Diğer insanlara (aile bireyleri ve başkaları) yönelik şiddet			
Gebeliği sırasında kadına saldırganlık			
Eş/partner tarafından uygulanan şiddetin polis/yasal kaydı (mevcut veya önceki eş/partnerler)			
Koruma kararlarının şiddet uygulayan kişi tarafından ihlali			
Kadına karşı tehditler ve/veya ciddi istismar	EVET	HAYIR	BİLMİYORUM
Kadın fiziksel bütünlüğüne karşı ciddi ve muhtemel tehditlere ve/veya silah kullanımına maruz kalmış.			
Kadın son 6 ay içinde şiddetli düzeyde duygusal ve sözlü istismara maruz kalmış.			
Tetikleyici unsurlar	EVET	HAYIR	BİLMİYORUM
Kadın şiddet uyguladığı farz edilen erkeğe ayrılmak / ayrılık istediğini 6 aydan daha kısa bir süre önce söylemiş			
Son 6 ayda şiddet vakalarının sıklığı ve ciddiyetinde artış			
Şiddet uyguladığı farz edilen erkek alkol ve/veya uyuşturucu bağımlısı			
Şiddet uyguladığı farz edilen erkeğin ruhsal bozukluk tanısı veya öyküsü var			
Şiddet uyguladığı farz edilen erkek silah taşıyor veya silahlara kolay erişebilecek durumda			
Şiddet uyguladığı farz edilen erkekte intihar girişimleri veya düşünceleri görülmüş.			
Kadının hareketleri üzerinde kıskançlık veya benzer bir duyguya bağlı olarak, aşırı kontrol sahibi			
Kadının kırılganlığı	EVET	HAYIR	BİLMİYORUM
Kadın sosyal açıdan izole durumda ve/veya kişisel kaynaklardan yoksun			
Kadın istismar uyguladığı farz edilen erkeğin uyguladığı şiddeti haklı görüyor ve/veya kadının bakmakla yükümlü olduğu küçük çocuğu var.			

Risk değerlendirmesine yönelik diğer kilit unsurlar
Kadın şu anda hamile.
Eş/partner veya eski eş/partnerin kadını öldürme niyeti olduğu yönünde belirtiler var.
Diğer (lütfen belirtin):
GÖZLEMLER

GÖZLEM VE DEĞERLENDİRME RAPORU

I. Danışanın Kişisel ve Aile Geçmişi (kendisi, ailesi, arkadaşları vs.):

- Yaşı:
- Şiddet gördüğü kişi/kişiler ile olan yakınlığı:
- Evli ise evlenme biçimi (görücü usulü, tanışıp anlaşılarak vb.):
- Partneri ile ne kadar süredir birlikte olduğu:
- Çocuğu var mı?
- Çalışıyorsa mesleğı:
- Ekonomik koşulları:
- Nerede kaldığı (barınma):
- Kök ailesiyle ilişkileri:
- Kardeş sayısı, kaçınıcı kardeş olduğu:
- Kök ailesinin (varsa) danışanın ilişkisine yönelik tutumu:
- Kök ailesi/yakınları şiddet yaşadığını biliyor mu?
- Kök ailesinin yaşadığı şiddete ilişkin tutumu:
- Yardım aldığı/alabileceğı birileri var mı?
- Kök ailesinde danışana/diğer kişilere şiddet durumu:
- Ailenin ekonomik durumu:
- Kendisinin ilişkilerde şiddete başvurma durumu:
- Kendini yakın hissettiğı kişiler:
- Daha önce psikolojik yardım alıp almadığı:
- Aldıysa ne zaman ve nereden aldığı:
- Yaşamında danışanı çok etkileyen önemli olaylar, hastalık ve ameliyatlar nelerdir? Engeli var mı?
- Kronik rahatsızlığı var mı?
- Danışana ulaşılabilir telefon numaraları:
- Güvenebileceğı bir yakınının telefon numarası:
- Bilinmesini istediğı diğerkonular:

II. Danışanın Psikolojik Açıdan Değerlendirilmesi

A. Danışanın dış görünüşü, giyimi, bakımı:

- Fiziksel görünüm, giyim, bakım:
 - Gözle iletişimi ve beden dili:
 - Genel beden durumu ve duruşu:
 - Kişisel alışkanlıkları:
 - Genel etkinlik düzeyi:
 - İşbirliği ve istenç durumu:
- (Şiddete dair fiziksel bulgular varsa psikolojik ilk yardım değerlendirme göstergeleri formunda belirtiniz).

B. Danışanın konuşma ve iletişimi:

- Konuşmanın akıcılığı:
- Duygu ifadeleri:
- Danışma ilişkisinin akışı ve danışanın sözel katılımı:
- Konuşma bozuklukları:
- Ses tonu ve spontanlık:
- Yutarak konuşma:
- Konuşmadaki akıcılık
- Gülüş (bağlamına uygun/değil)
- Duraklamalar:
- Sessizlik:
- Durmaksızın konuşma:
- Konuşmada gözlenen algıda çarpıtma ifadeleri:
- Konuşmada yapılan alıntılar:
- Sorulan sorulara yönelik cevap verme düzeyi?
- Danışanın süreçteki sorumluluk duygusu? (İlgili ruh hali? Düzensiz ruh hali?)
- Sorulan soruları eleme davranışı var mı? (Örneğin bazılarını seçip bazılarından kaçma eğiliminde mi?)
- Kendisi için önemli olan duygu ve davranışlarını sözel olarak ifade edebiliyor mu?
- Konuşma bozukluğu var mı? Cümle kurmada zorlandığı oluyor mu? Eğer varsa bu bozukluğun sebebi madde bağımlılığı olabilir mi?
- Cümle toparlama ve bağlantı kurma becerileri nasıl? Anlattıkları izlenebiliyor mu? Yoksa kaybolup gidiyor mu? Düşünceleri birinden diğerine mi kayıyor? Anlattıklarının kopuk ve bağlantısız olduklarını fark edebiliyor mu? Uçucu düşünceleri var mı? Kelime oyunları yapıyor mu? Sürekli devam eden akıcı ve anlaşılır bir konuşma tarzına mı sahip? Konuları değiştirme becerileri ne durumda?

C. Duygulanım ve Duygu Durum:

- Kendini açma ve duygulanım:
- Duygu durumu:

D. Düşünce İçeriği:

- Kendine ilişkin:
- Diğerlerine ilişkin:
- Tekrarlayan temalar:
- Yaşadığı şiddete ilişkin:
- Geleceğe ilişkin:
- Birey yaşadıklarından ne kadar etkilenmiş görünüyor?
- Halüsinasyon görecekt kadar etkilenmiş mi?

E. Oryantasyon, zekâ ve hafıza:

- Oryantasyon, zekâ ve hafızasının durumu:
- Yargılamaları ve içgörüsü:

III. Danışanın görüşme talebi ile geldiği problemi (şiddet dışında olabilir)

A. Danışanın kendi problemini kendisinin nasıl tanımladığının belirlenmesi (Problemin kavramsallaştırılarak anlaşılması)

- Danışanı ve problemini diğer kişilerin nasıl tanımladığına dair görüşleri (partneri, ailesi, arkadaşları, yakınları vb.)
- Niçin “şimdi” başvurduğu
- Problem ortaya çıktığında gösterilen semptomlar
- Probleme ve nedenlerine dair düşünceleri (rasyonel ve irrasyonel düşünce ve inanışlar)
- Olumsuz olanlar neyin üzerine kurulu
- Duygusal durum (ağlama, duygusal değişkenlik, depresyon, anksiyete)
- Sosyal ve mesleki fonksiyonları yerine getirme durumu
- Günlük yaşamı etkileme düzeyi

B. Fiziksel durum (uyuma, yeme)

C. Kendisine ve başkalarına olan tehlikesi

D. Değişme motivasyonu ya da prognoz

- Ziyaretçi
- Yakınan
- Danışan

1. Değişmek için neleri yapmaya ihtiyacı var?
2. Sorunun nasıl değişebileceğine dair görüşleri neler?
3. Dünyasının nasıl farklı olması istiyor?
4. İnkâr etme ve diğer savunma mekanizmaları kullanımı

E. Psikolojik yardım almaya karar vermesini etkileyen konu(lar) neler?

F. Psikolojik yardım hizmetinden nasıl haberdar oldu?

- Başvuru şekli (bireysel, ikna edilerek, doğrudan yakınlarının başvurusu vb.)

II. Sonuç ve Değerlendirme

A. Vaka formülasyonu

Psikolojik danışmanın kurduğu hipotezler
Kavramsallaştırmalar

B. Danışanla Çalışma

- a. Kişisel tepkileriniz
 - Danışanın size sunduğuna benzer bir problemle çalışmada daha önce sıkıntı yaşamış mıydınız?
 - Danışan tarafından sinirlendirilme
 - Danışana şiddet uygulayana yönelik öfke
 - Danışana yönelik öfke
 - Can sıkıntısı, yorgunluk, vb.
- b. Bu danışanla çalışmada kişisel engeller
- c. Bu danışanla çalışmada profesyonel engeller

C. Oturumlar sonucunda danışanda gözlenen değişiklikler

D. Öneriler

PSİKOLOJİK İLK YARDIM UYGULAMASI GÖRÜŞME ÖZETİ FORMU

Psikolojik danışman:

Danışan (*gerçek ad kullanmayıp rumuz yazınız*):

Danışanınızın kimlik cinsiyeti ve yaşı:

Oturum tarihi, saati ve yeri:

Danışanla kaçınıcı görüşmeniz?

Tamamladığınız toplam oturum sayısı:

Danışanın size ulaştığındaki durumu:

Danışanın başvurma sebebi:

Danışanın kendine zarar verme, intihar, madde kötüye kullanımı, suç işleme vb. risklere sahip olduğunu düşünüyor musunuz? (Cevabınız Evet 'se lütfen açıklayınız):

- 1. Danışanın bu oturumdaki genel görünümü** (*giyimi, öz-bakımı, enerji seviyesi, konuşma hızı, beden duruşu vb. gözlemlerinizi birkaç cümle ile özetleyiniz*):
- 2. Danışanın bu oturuma getirdiği problemler** (*Danışanın bakış açısı ile kısaca yazınız, kendi yorumunuzu katmayınız.*):
- 3. Danışanın getirdiği sorunlara ilişkin değerlendirmeniz** (*Danışman olarak aktarılan soruna ilişkin gözlemlerinizi yazınız. Ayrıca danışandan aldığınız sözel ve sözel olmayan mesajlar, oturum esnasındaki sıra dışı davranışları, danışanda gözlenen duygu durumu vb. konularına değinebilirsiniz.*):
- 4. Bu oturumda psikolojik danışman olarak kendinizi değerlendiriniz** (*Danışanla işbirliğiniz, kullandığınız mikro-beceriler, danışanın duygu ve düşüncelerini anlama düzeyiniz, oturum boyunca size hâkim olan duygular, oturumdan çıktıktan sonra hissettikleriniz vb. konulara değinebilirsiniz. Bu kısımda bahsettiklerinizi yansıtan kısa bir diyalog örneği vermeniz beklenmektedir.*)
- 5. Bir sonraki görüşme için planlarınızı yazınız**
- 6. Bu oturumun özellikle hangi noktası ile ilgili süpervizyon ihtiyacı duyduğunuzu belirtiniz** (*Bu kısımda süpervizyon ihtiyacınızı yansıtabilecek örnek bir diyalog yazabilirsiniz.*):

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU (Psikolojik İlk Yardım)

Psikososyal destek sürecine başlamadan önce alacağınız hizmetin içeriğini anlamanız açısından bu form, hizmetin amaç ve kapsamı, bu kapsamdaki hak ve sorumluluklarınızı anlamanız ve psikososyal destek alıp almama kararınızı bu bilgilendirme çerçevesinde özgürce vermeniz için oluşturulmuştur. Lütfen aşağıdaki bilgileri dikkatlice okuyunuz. Varsa sorularınızı uzmana sorabilir, açık yanıtlar isteyebilirsiniz.

Başvurduğunuz problem alanına ilişkin bu yardım biçimine psikolojik ilk yardım denmektedir. Bu hizmeti veren en az lisans düzeyinde eğitim almış olan psikolojik danışmanlar Türk PDR Derneği'nin üyesidirler. Bu yardımdan yararlanabilmeniz için sizin ve/veya beraber başvurduğunuz kişilerin istekli olmanız ve randevu almanız gereklidir. Psikolojik ilk yardım hizmeti başvuru durumunda gerçekleştirildiği gibi, haftada bir ve 45-50 dakika olarak yapılandırılmış oturumlar şeklinde de gerçekleştirilebilmektedir. Psikolojik ilk yardım süreci tedavi amaçlı olmayıp, hazır reçeteler ya da çözüm önerileri sunmamaktadır. Bu bakımdan sürecin sonunda danışanın iyi oluşu amaçlanmakta olup, garanti edilemez. Bireysel, ailece veya çift olarak başvurulması durumunda şiddetin ortadan kalkmasını sağlamak için yeterli olmayabilir. Psikolojik danışman sürecin etkililiğini ve danışan için yararını dikkatle gözetip, gerekli tüm yöntem ve tekniklere başvurur, ancak bu yeterli olmadığında ya da yetkinlik alanını aşması durumunda sizi başka bir uzmana sevk edebilir. Psikolojik ilk yardım sizin güvenliğinizi sağlayabilecek bir hizmet türü olmayıp, gerekli durumlarda psikolojik danışmanınız sizi yasal mercilere yönlendirebilir. Kendinizi zaman zaman görüşmelerde veya bitiminde duygusal olarak zorlanmış veya üzgün hissedebilirsiniz. Psikolojik ilk yardım olumlu ve olumsuz duyguları içeren, ancak nihayetinde danışanların iyi oluşunu hedefleyen bir süreçtir. Bu gibi durumlar söz konusu olduğunda psikolojik danışmanınızla paylaşabilirsiniz.

Psikolojik ilk yardım sürecinde, paylaşımlarınızın gizliliğini korumayı önemsiyoruz ve paylaştıklarınız sizinle psikolojik danışmanınız arasında kalacaktır. Bu yardımı sunan psikolojik danışman süpervizyon desteği alması halinde kimlik bilgilerinizi ve kişisel bilgilerinizi gizli tutacaktır. Sizin de süreçte psikolojik danışmanla paylaştıklarınızı, danışmanınızın adını, çalıştığı yeri, ifadelerini, görüntü, ses ya da içeriğini hiçbir şekilde diğer kişilerle paylaşmama sorumluluğunuz bulunmaktadır. Gizlilik ilkesi ancak, psikolojik ilk yardım sürecinde kendinize veya bir başkasına zarar verici davranışta bulunacağınızı beyan

etmeniz ya da tehdit altında olmanız halinde psikolojik danışmanın bildirim sorumluluğu doğrultusunda ihlal edilebilir. Psikolojik danışmanların gerek görüldüğünde mahkemelerde uzman görüşü bildirme sorumluluğu söz konusudur.

Size şiddet uygulayan kişinin sizi takip etmesi ya da tehdit etmesi durumunda, psikolojik danışmanla yapacağınız görüşmeleri kısıtlaması ya da engellemesi durumunda, sizin ve psikolojik danışmanla yapacağınız görüşmenin güvenliği için danışmanınıza bilgi vermenizi önemsiyoruz. Benzer şekilde, can güvenliğinizle ilgili tehdit söz konusu olduğunda, şiddete uğrama ile ilgili yasal yollara başvurmanız halinde psikolojik danışmanınıza bilgi vermenizi önemsiyoruz.

Psikolojik danışma için geçerli olan ilkeler çevrimiçi psikolojik danışma için de geçerlidir. Çevrimiçi psikolojik danışmada hem psikolojik danışmanın, hem de danışanın görüşmeyi diğer insanların olmadığı bağımsız bir ortamda yürütme sorumluluğu bulunmaktadır. Danışan olarak önemli yaşam olaylarınızı ve hayati kararlarınızı psikolojik danışmanınızla paylaşmanızı önemsiyoruz. Acil durumlarda sonraki seansı beklemeksizin psikolojik danışmanınıza ulaşabilirsiniz. Acil durumlar dışında psikolojik danışman ve danışanların seans saatleri dışında görüşmemesi ve sosyal ortamlarda bir araya gelmemesi danışanın yararı için gözetilen bir kuraldır. Psikolojik danışma iletişimde hem psikolojik danışmanın hem de danışanın saygı koşulunu ihlal etmeme sorumluluğu vardır. Bu sürecin herhangi bir yerinde hizmetten yararlanmaktan vazgeçebilirsiniz. Ancak bunun nedenleri hakkında bilgi vermenizi önemsiyoruz.

Hizmet kapsamında ölçme araçları kullanılabilir. Kullanılan ölçme araçları ile sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak ve kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

İlk sayfada yer alan ve psikolojik ilk yardım sürecine başlanmadan önce başvuran kişilere verilmesi gereken bilgileri içeren metni okudum (ya da sözlü olarak dinledim). Eksik kaldığını düşündüğüm konularda sorularımı ilgili uzmana sordum ve yeterli yanıtlar aldım. Yazılı ve sözlü olarak tarafıma sunulan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anladığımı kanıslındayım.

Psikolojik ilk yardım sürecine katılmayı ve bilgilerimin bilimsel araştırma amacı ile kullanılmasını isteyip istemediğim konusunda karar vermem için yeterince zaman tanındı. Bu koşullar altında,

- Psikolojik ilk yardım sürecine katılmayı ve gerekli sorumlulukları yerine getirmeyi

☐ Kabul ediyorum ☐ Kabul etmiyorum

- Psikolojik ilk yardım hizmeti kapsamında, psikolojik danışmanın kimlik ve kişisel bilgilerimi saklı tutarak yardım sürecini Türk PDR Derneği tarafından yetkilendirilmiş süpervizörler ile paylaşmasını ve bilimsel amaçlarla ele alınmasını

☐ Kabul ediyorum ☐ Kabul etmiyorum

Başvuran Kişinin:

Adı Soyadı:

İmza:

Tarih:

**ŞİDDETE MARUZ KALAN KADINLAR İÇİN BAŞVURU YAPILACAK
KURUM VE KURULUŞLAR**

AMBULANS

ALO POLİS İMDAT

ALO JANDARMA

SOSYAL YARDIM HATTI

KADIN DESTEK UYGULAMASI

SOSYAL DESTEK HATTI

**ŞİDDET ÖNLEME VE
İZLEME MERKEZİ**

**AİLE İÇİ ŞİDDET ACIL
YARDIM HATTI**

ALO 157 GÖÇ İDARESİ

Diğer Başvuru Merkezleri;

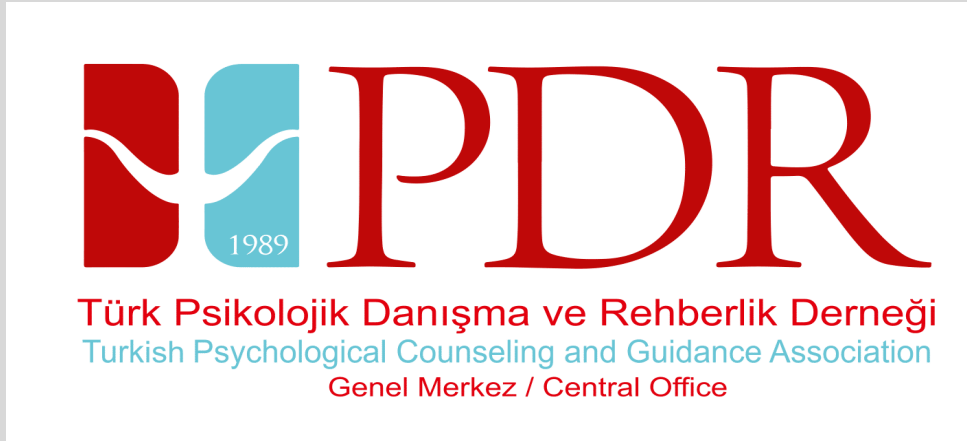
- **Valilikler**
- **Kaymakamlıklar**
- **Cumhuriyet Savcılıkları**
- **Belediyeler (Kadın Sığınma Evleri)**
- **BAROLAR**

Kaynaklar

1. ACA (2014): Amerikan Psikolojik Danışmanlık Derneği Etik Kodları 2014, (<https://www.counseling.org/resources/aca-code-of-ethics.pdf> internet adresinden 16.03.2021 tarihinde indirildi.)
2. Aker, T. (2012). Temel Sağlık Hizmetlerinde Ruhsal Travmaya Yaklaşım. Türkiye Psikiyatri Derneği. Ankara
3. CEHAT (2012):Centre for Enquiry Into Health And Allied Themes 2012, “Ethical Guidelines for Counselling Women Facing Domestic Violence” (<http://www.cehat.org/go/uploads/Publications/R84Ethical%20Guidelines%20for%20Counseling%20Women%20Facing%20Domestic%20Violence.pdf> adresinden 16.03.2021 tarihinde indirildi)
4. Çiftçi, A. ve Çamurdan, A. D. (2019). Fiziksel İstismar. İçinde: Çocuk İstismarı ve İhmali Cilt I, Ed. B. Ulukol, İstanbul, Punto.
5. Demircioğlu M. ve ark. (2018). Psikolojik İlk Yardım: Amaçları, Uygulanışı, Hassas Gruplar ve Uyulması Gereken Etik Kurallar. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry 2019; 11(3):351-362
6. Dünya Sağlık Örgütü (2011). Psikolojik İlk Yardım: Saha Çalışanları İçin Rehber. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği. Ankara
7. Erçevik, A. (2020): “Psikolojik Danışmanların Mesleki ve Hukuki Sorumlulukları”, Meslek Etiği ve Yasal Konular (2. Baskı), Ed. Fatma Ebru İkiz, Ankara, Pegem Akademi, s. 203-233.
8. Haskan Avcı, Ö. (Ed.). (2020). Toplumsal Cinsiyet: Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Güncel Konular. Ankara: Nobel.
9. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eylem Planı.(2016-2020). Erişim Adresi: <https://www.ailevecalisma.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf>
10. Koçtürk, N. ve Ulukol, B. (Ed.). (2020). Aile içi Şiddet. Ankara: Nobel.
11. MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi (Çevrimiçi): https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/31230349_RPDH_Etik_Yonergesi_i_.pdf, Erişim Tarihi:19.03.2021

12. Rey, J. M. (editor) (2012). IACAPAP e-Textbook of Child and Adolescent Mental Health. Geneva: International Association for Child and Adolescent Psychiatry and Allied Professions 2012.
13. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (2018), Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanında Çalışanlar İçin Etik Kurallar, (12. Baskı), Türk PDR Der. Yayınları, Ankara
14. Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin Tespiti ve Hayatta Kalanlara Destek Sağlanması Konusunda Uzmanlara Yönelik Eğitim Kılavuzu. (2015). Erişim Adresi: https://notus-asr.org/wp-content/uploads/2016/05/WAVE_EgitimKilavuzu-5.pdf

Psikolojik Danışmanlar olarak bizler, eşit ilişkiyi ve şiddetsiz iletişimi desteklemekteyiz. Elinizdeki bu kılavuz, “YaşamHak” projesi kapsamında Türk PDR Derneği ile CHP Kadın Kolları Başkanlığı arasında oluşturulan protokol çerçevesinde, şiddete uğramış kadın ve çocuklara sunacağınız hizmetlerde siz gönüllü meslektaşlarımıza yol göstermesi amacıyla oluşturulmuştur. Kılavuz, Türk PDR Derneği tarafından hizmet sunacak meslektaşlarımız için düzenlenmiş olan eğitim programını tamamlayıcı niteliktedir. Hizmet sunmadan önce uygulamaya yönelik önerilerin ve gerekli materyallerin yer aldığı bu kılavuzu dikkatle okumanızı umuyoruz.

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği

Korkutreis Mah. Necatibey Cad. No: 20/12 Çankaya/Ankara

0(312) 430 36 74 & www.pdr.org.tr & genelmerkez@pdr.org.tr

